

Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) № 912/2010 за създаване на Европейската агенция за ГНСС“

COM(2013) 40 final – 2013/0022 (COD)

(2013/C 198/10)

Докладчик: **г-н PEZZINI**

На 27 февруари и на 12 март 2013 г. Съветът на Европейския съюз и Европейският парламент, съответно, решиха, в съответствие с член 172 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 912/2010 за създаване на Европейската агенция за ГНСС“

COM (2013) 40 final – 2013/0022 (COD).

Специализирана секция „Транспорт, енергетика, инфраструктури, информационно общество“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 3 април 2013 г.

На 489-ата си пленарна сесия, проведена на 17 и 18 април 2013 г. (заседание от 17 април), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 169 гласа „за“, 1 глас „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

1. Заключение и препоръки

1.1 Европейският икономически и социален комитет (ЕИСК) приветства инициативата за адаптиране на структурите на Агенцията на ЕС за глобалната навигационна спътникова система, с цел да гарантира пълната независимост на нейните органи и ясно отделяне на дейностите по акредитиране и сигурност.

1.2 Комитетът определя като подходяща новата рамка за автономия и сътрудничество в рамките на Европейската агенция за ГНСС (GSA). Затова ЕИСК подкрепя, при настоящите обстоятелства, предложението за изменение на Регламент (ЕС) № 912/2010 за създаване на Европейската агенция за ГНСС и препоръчва да се приеме подобно предложение, доколкото то ще бъде в състояние да постигне изцяло набелязаните цели.

1.3 Затова, за да се оцени дали приетото решение е действително най-доброто, Комитетът смята, че ефективното прилагане на създадените функционални структури трябва да се наблюдава и Комисията трябва да представя подробни периодични доклади по този въпрос.

1.4 Комитетът още веднъж изтъква ключовата роля на европейските програми за спътникова навигация EGNOS и „Галилео“, които служат като двигатели за иновациите и конкурентоспособността, в служба на гражданите, в областта на европейската космическа политика и на стратегията „Европа 2020“, както и големите проекти за глобален мониторинг на земята и сигурността, които трябва да позволят в бъдеще Европа да поддържа силна лидерска позиция и стратегическа независимост в областта на космическия сектор.

1.5 Според Комитета Съюзът трябва да осъзнае, че целите постигнати по отношение на интеграцията и устойчивото и

мирно развитие на държавите членки трябва да позволят спестените ресурси да бъдат предоставени за ускорено развитие на големи общи проекти, които са конкурентоспособни в световен мащаб като „Галилео“, ГМОСС и ITER (Глобален мониторинг на околната среда и сигурността – ГМОСС и Международен термоядрен експериментален реактор – ITER).

1.6 ЕИСК изразява своето дълбоко разочарование от факта, че на 19 февруари 2013 г. Европейският съвет намали финансовите средства за „Галилео“ в многогодишната финансова рамка за периода 2014–2020 г. и настоятелно призовава европейските институции, и в частност Европейския парламент, да преразгледа това решение като в същото време засилят ангажмента към ГМОСС и ITER.

1.7 Комитетът смята, че е изключително необходимо да се гарантира съгласуваността и оперативната съвместимост на „Галилео“ с други системи за спътникова навигация на световно равнище и с европейските норми.

1.8 Комитетът призовава за засилени действия за подкрепа и подобряване на осведомеността относно предимствата, произтичащи от програмите за ГНСС, така че да позволи на потребителите да се възползват, по най-добрия начин, от новите възможности, предоставени от услугите на „Галилео“ и EGNOS.

1.9 Според ЕИСК реализирането на центровете за наблюдение на сигурността на „Галилео“ също трябва да бъде ускорено.

1.10 Комитетът изразява силни резерви по отношение на прехвърлянето на агенциите на дейности за подкрепа на научните изследвания и иновациите, които досега се изпълняваха от Комисията, и я призовава да разгледа много внимателно натрупания досега положителен опит.

1.11 Комитетът препоръчва да се ускори постигането на споразумение за делегиране на правомощия между Комисията и Агенцията за ГНСС, по-специално във връзка с насърчаването на технологиите за ГНСС в различни научноизследователски области и на тяхното интегриране в секторните политически инициативи, като се избягват допълнителни закъснения освен тези натрупани при програмата „Галилео“.

2. Въведение

2.1 Световната спътникова система за позициониране, синхронизация и навигация представлява ключов фактор за европейските технологични иновации, в служба на гражданите, предприятия, публичните администрации и обществото, като позволява предоставянето на услуги за радионавигация и създава нови работни места и допълнителни конкурентни икономически предимства.

2.2 ЕИСК прие вече няколко становища относно програмата „Галилео“⁽¹⁾. Изискванията за сигурност играят решаваща роля във фазата на проектиране, реализиране и функциониране на инфраструктурите, произтичащи от програмите „Галилео“ и EGNOS.

2.3 Важно е системата „Галилео“, която вече отбеляза редица закъснения, да започне да функционира възможно най-скоро – без затрудняващи процедури и без конфликт на интереси – така че Европа да има собствена система за спътникова навигация, без да зависи от услуги, предоставяни от други системи, особено ако са използвани за военни цели.

2.4 ЕИСК е напълно наясно, че разпространението на радионавигацията чрез спътник, в редица сектори, ще позволи сигурността да нарасне, и, от търговска гледна точка, да се увеличат приходите, при положение че се осигурява постоянна дейност, без прекъсвания в доставката на услугите.

2.5 Комисията постави в центъра на работата въпроса за управлението на рисковете, чието значение беше подчертано по време на реформата на управлението през 2007 г. Всички рискове по програмите са обединени в регистър, включващ рисковете, свързани с веригата на промишлени доставки, външните фактори, като влиянието на политическите институции и изискванията по отношение на сигурността, и вътрешните фактори, като организацията на програмите и надзорния орган на ГНСС, който през 2007 г. пое отговорностите на предходното съвместно предприятие „Галилео“⁽²⁾.

2.6 За всеки риск е определена вероятност от възникване и степен на въздействие. Регистърът на рисковете включва множество вероятни случаи: технологични рискове; индустриални рискове за реализирането на интегрирани системи, особено в областта на сигурността; рискове за управление; рискове в областта на гражданската отговорност, на предоставените инфраструктури.

2.7 По отношение на сигурността следва да се припомни, че макар и Комисията да е отговорна за управлението на сигур-

ността на системите съгласно Регламента, свободата ѝ на действие в тази област е ограничена от два основни фактора.

2.7.1 Преди всичко държавите членки са тези, които определят нуждите в областта на сигурността, като се има предвид, че рисковете, които могат да повлияят върху сигурността на чувствителни инфраструктури, като тези на спътниковата радионавигация, винаги се променят. Намирането на противодействие срещу част от тези рискове зависи от държавите членки.

2.7.2 На второ място с Регламент (ЕО) № 683/2008 за ГНСС на Агенцията на ЕС се възлага задачата за акредитация на сигурността на системите. Разделянето на функциите по ръководството и акредитацията е свързано с практиката на доброто управление и се оказва, че то често се прилага и че е от първостепенна важност за този тип проекти.

2.8 Както ЕИСК вече изтъкна „успешното изпълнение и управление на европейските програми за ГНСС — както „Галилео“, така и EGNOS — е от решаващо значение за постигането на перспективата за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, заложен в стратегията „Европа 2020“, като се има също предвид, „че във вида, в който са предложени, програмите за ГНСС ще донесат на Съюза нетни ползи в размер на 68,63 млрд. евро [...] през жизнения цикъл на системата, обхващащ периода 2014-2034 г.“⁽³⁾.

2.9 Освен това Комитетът оцени положително факта, че „ЕК трябва да управлява средствата, заделени за програмите, и да упражнява надзор върху изпълнението на всички дейности на програмите, включително тези, които са делегирани на Европейската агенция за ГНСС (GSA) и Европейската космическа агенция (ЕКА)“, както и „да разработи механизъм за управление на риска“⁽⁴⁾.

2.10 ЕИСК смята, че е изключително необходимо да се засилят гаранциите за независимост на изпълнението на дейности, свързани с акредитирането на сигурността, за да се осъществи пълното отделяне на тези дейности от останалите дейности на Агенцията за ГНСС, за да се избегнат конфликти на интереси, по-специално с други дейности⁽⁵⁾, и рискът от това да бъдеш едновременно съдник и участващ в каузата.

2.11 В този нов контекст, според ЕИСК, е от съществено значение да се гарантира, че Съветът за акредитация на сигурността може да изпълнява възложената му функция, напълно независимо от другите органи и от другите дейности на Агенцията за ГНСС с ясно разграничение, вътре в Агенцията, между дейностите по акредитиране и останалите дейности.

2.12 От друга страна ЕП подчерта, че „дългосрочната структура за администриране и управление на ГНСС следва да отразява разделението на задачите и отговорностите между Комисията, Европейската агенция за ГНСС и Европейската

⁽¹⁾ ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 179-182; ОВ С 256, 27.10.2007 г., стр. 73-75; ОВ С 256, 27.10.2007 г., стр. 47; ОВ С 324, 30.12.2006 г., стр. 41-42; ОВ С 221, 8.9.2005 г., стр. 28.

⁽²⁾ ОВ С 48, 21.2.2002 г., стр. 42-46; ОВ С 324, 30.12.2006 г., стр. 37-40.

⁽³⁾ ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 179-182.

⁽⁴⁾ ОВ С 181, 21.6.2012 г., стр. 179-182.

⁽⁵⁾ ОВ С 388, 15.12.2012 г., стр. 208.

космическа агенция, както и други актуални аспекти, като целеобразното поделение на разходите, механизма за споделяне на приходите, режима за отговорността, политиката на ценообразуване и възможното участие и принос на частния сектор за програмите за ГНСС⁽⁶⁾ (вж. Резолюция на ЕП от 8 юни 2011 г. 2011 - P7_TA(2011)0265).

2.13 Съветът от своя страна заяви, че дейностите по акредитиране – понастоящем регламентирани в глава II на Регламент (ЕС) №912/2010 – ще трябва да бъдат изпълнявани по твърдо независим начин от останалите задачи, възложени на Агенцията за ГНСС (вж. Документ на Съвета на ЕС № 11279/12 ADD 1 - 7.6.2012 г.).

2.14 Следователно Комисията предлага „Регламент (ЕС) № 912/2010 да бъде изменен, с цел най-вече да се засилят самостоятелността и правомощията на Съвета за акредитация на сигурността и на неговия председател и те да бъдат до голяма степен уеднаквени с тези съответно на Административния съвет и на изпълнителния директор, като същевременно бъде предвидено задължение за сътрудничество между различните органи на Агенцията“.

2.15 Комитетът подкрепя предложението на Комисията за изменение на Регламент (ЕС) № 912/2010 и препоръчва да се приемат предложените разпоредби, доколкото те ще се окажат ефективни, посредством периодични оценки и доклади, по отношение на поставените цели.

3. Общи бележки по програмите на ЕС за ГНСС

3.1 Комитетът още веднъж изтъква, че европейската космическа политика е ключов елемент на стратегията „Европа 2020“ и двигател за иновациите и конкурентоспособността, в служба на гражданите: европейските програми за спътникова навигация EGNOS и „Галилео“, наред с проекта ГМОСС⁽⁶⁾, придобиват в това отношение централна роля, която трябва да бъде осъзната и засилена.

3.2 ЕИСК подчертава стратегическото значение на космическата политика и на програмата за ГНСС като елемент за създаването на действителна европейска промишлена стратегия, основана на конкретни проекти, които носят осезаеми ползи за гражданите и предприятията.

3.3 Ефективното прилагане на системата за управление на Европейската агенция за ГНСС следователно е от основно значение, за да се оцени дали възприетото решение действително е възможно най-доброто: ето защо ЕИСК, като подкрепя предложените изменения, призовава да се наблюдава ефективното прилагане на създадените функционални структури, а Комисията да представя подробни периодични доклади по този въпрос.

3.4 Комитетът изразява дълбокото си разочарование от предприетото от Съвета на 19 февруари 2013 г. намаляване на финансовите средства за „Галилео“ в европейския многогодишен бюджет за периода 2014–2020 г. от предвидените от Комисията 7,9 милиарда евро на едва 6,3 милиарда евро.

3.5 ЕИСК призовава европейските институции, и по-специално Европейския парламент, при приемането на окончателно решение за следващата многогодишна финансова рамка за периода 2014–2020 г. да възстановят равнищата на финан-

сиране на „Галилео“, които бяха предложени преди това, и в същото време да се засили ангажиментът към проектите ГМОСС и ITER⁽⁷⁾.

3.6 Освен това Агенцията за ГНСС би трябвало да разработи засилени мерки за подкрепа и повишаване на осведомеността относно предимствата, произтичащи от програмите за ГНСС, така че да позволят на обществеността да се възползва по най-добър начин от новите възможности за пазарна реализация на услугите на „Галилео“ и EGNOS, с цел да се улесни тяхното разпространение на пазара и да се оптимизират очакваните социално-икономически ползи.

4. Специфични бележки

4.1 **Адекватност на рамката за управление.** С оглед на прехвърлянето към Агенцията за ГНСС на управлението на оперативната фаза на EGNOS и – от януари 2014 г. – на оперативната фаза на програмата „Галилео“ Комитетът смята за подходяща предложената нова рамка за самостоятелност и сътрудничество вътре в Агенцията за ГНСС, както и че тя е в съответствие с междуинституционалните насоки. Смята обаче, че подобни положителни развития следва да се наблюдават, за да се провери дали предложените решения действително отговарят по възможно най-добрия начин на набелязаните цели.

4.2 **Центрове за наблюдение на сигурността на „Галилео“.** Изграждането на центрове за наблюдение на сигурността на „Галилео“ във Франция и Обединеното кралство трябва да се ускори и тяхната структура и техните ресурси трябва да бъдат укрепени. Трябва да бъдат засилени дейностите по образование, за да се отговори на нуждите, свързани с достъпа до публично регулирана услуга (PRS) за нейните потребители.

4.3 **Комуникационни дейности.** Трябва да се засилят световните информационни кампании на Агенцията, наред с лансирането на услугите на „Галилео“ предвид фазата на пълно функциониране през 2018-2019 г. Необходимо е да се осигури управлението на „центрове за върхови постижения“, които да насърчават развитието и възприемането на приложенията, базирани на ГНСС, и да разработят „маркова стратегия и знак за качество за технологиите и услугите, базирани на EGNOS/„Галилео“ (под „знак за качество“ Комитетът разбира система търговски марки за лицензиране на одобрени доставчици на базирани на EGNOS/„Галилео“ технологии с цел продажба на технологии и решения, отговарящи на строги технологични стандарти за най-високи постижения. Например, подобна система търговски марки беше използвана с голям успех от глобалния WiFi Alliance за ускоряване на успеха на пазара на безжичната LAN технология. Вж. http://en.wikipedia.org/wiki/Wi-Fi_Alliance)⁽⁸⁾.

4.4 **Научни изследвания и иновации.** Комитетът изрази силни резерви по отношение на тенденцията „за прехвърляне към агенции на някои досегашни задачи и дейности на Комисията, свързани с насърчаването на научните изследвания и иновациите, като Комисията се ограничи върху правните въпроси и управлението на финансовите аспекти“ и препоръчва „в по-голяма степен да се взема предвид опитът от подобни широкомащабни проекти, навлизащи в неизследвани технологични територии, и съответно да се осигури подходящ „резерв за непредвидени разходи“ от например 10 %“⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 60-63.

⁽⁸⁾ ОВ С 107, 6.4.2011 г., стр. 44-48.

⁽⁹⁾ ОВ С 229, 31.7.2012 г., стр. 60-63.

⁽⁶⁾ ОВ С 299, 4.10.2012 г., стр. 72-75.

4.5 **Срокове и механизми за осъществяване.** Комитетът е загрижен от закъснението в приемането на обсъждания в Европейския парламент и Съвета регламент относно изграждането и експлоатацията на европейските системи за спътникова навигация, който да замени Регламент (ЕО) № 683/2008, тъй като той е тясно свързан с настоящото предложение на Комисията.

Брюксел, 17 април 2013 г.

Председател
На Европейския икономически и социален комитет
Henri MALOSSE
